

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-371496-p0001-2

DFG

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-371496-p0002-8

DFG

72.
1662, 16 3c.
22
24

NUMINE. TRIN. UNO.

ILLUSTRI. JURECONSULTORUM, SENATU.
^{AC.}
PERMITTENTIBUS.
DISCURSUM. LEGALEM.
^{DE.}

CITATIONE.

PRÆSIDE.
^{NOBILISSIMO, EXCELLENTISSIMO, CONSULTISSIMO:}
DN. BARTHOLOMÆO. LEON.
HARDO. SCHVENDENDÖRFFERO. U. J. D.
ET. P. P. CELEBERRIMO. ETC.
DNO. PATRONO. ATQ. PRÆCEPTORE. SUO.
ÆTATEM. SUSPICUENDO.

IN.

FLORENTISSIMA. LIPSIENSIMUM.

AD. D. XIII. NOVEMBRIS.
A. R. S. M. DC. LXII.
H. L. Q. C.


P. P.

HENRICUS. LÖSNER. MISNICUS.

LIPSIÆ.
LITERIS WITTIGAVIANIS.

Jan Bartho

Q. B. V.

PRÆFAMEN.

Vum judice gravissimo Seneca, Dementia sit
super vacua discere, in tantâ temporis, quod vivimus, ege-
state: Omnisque labor pereat, qui in res difficiles,
obsoletas, atque à nostris moribus remotas im-
penditur: Haud quisquam, confido, vitio vertet,

quòd ex latifundijs Legitimæ Scientiæ, materiam

Vid. Senec.

epp. 48.49.

& cap. 13. de

Brev. Vit.

junge Leona

Nov. 46. &

VVesemb. in

method. stud.

jur.

Citationis præsenti hoc tempore selegerim. Ea eim in quotidianis Rerum ((Saxonicarum quoque; nam huc nostra cum primis collineabit disquisitio) apparet argumentis, & suâ quâm egregiè se ostendit utilitate; prout nemo non cui sinistra salientia, vel me tacente habet perspectum. De cætero, ut in hoc articulo juris enodando, ordini, ceu rei cujuscunque agendi medio, litem, Constituendi vocationem in jus, ac destruendi modos, ponendo explanandoq; intuens, qualem qualem exercitationem, (strictim tamen ac per indicem) COELESTI FAVORE adimplere conabor.

POSITIO I.

Citatio (a) omni jure (b) fundata est.

Explanatio. Methodum bipartitam isthoc exercitio messeceturum, ex ejusdem vestibulo patescit. Nec injuriâ; idem enim partiendi modus, prisci ævi Prudentibus, quâm frequens fuit & familiaris, uti jus quo utimur, ex illorum monumentis collectum, id ad oculum ostendit (1). Patet autem in Consentaneis, seu modis rem tractandam constituentibus, contemplationem nominis, ipsius rei evolutionem antecedere, eidem ergo & nos pauxillis morem geremus.

(a) Vocabulam *Citationis* Latio esse comprobatum, elegantia Romanæ Censores Tullius ac Plantus, jam olim dedere demonstratum (2). Deducitur autem à citando, citare, quod crebrò

A 2

voca-

1) Vid. §. ult. pr. J. de J. & J. §. junct. §. 10. ibi: non ineleganter in duas species. J. de J.N.G.&C.pr.J. de Jur. Pers.l.i.pr. ibi: divisio in duos articulos: ff. de R. D.l.7.ff.de publ. jud. &c. conf.Dn.Tabor. Part. Elema, p.3.sect. 1. præf.
2) VVesemb, in π. ff. de in jus voc.n. 13.

vocare notat, à ciendo descendit. Non omnibus tamen hæc verba eodem significant modo. Et vulgari quidem locutione, idem sunt ac nominare, commendare (3). Unde v. c. citatio Scriptorum, alioqui nominatio eorum, atque commendatio dici potest. Qui significatus nihil ad nos. Quemadmodum nec periculosa illa ad vallem Josaphat citandi ratio (4), aut etiam vox extremæ tubæ, nostri est propositi. Multò verò minus eam vocationem, quâ Studiosi solennibus Academiarum, vigore Programmatum, interesse jubentur, hîc attendimus. Non magis etiam in testimonium Citatio, legibus alias non incognita (5), jamjam nobis cordi est. Tales inquam, & coniunctos citandi modos h. l. præterimus, considerantes Citationem, quatenus ea in juris arte, inque judiciis, signat actum illum judiciale, vi cuius ad competentem judicem, juris experiundi causâ quispiam accersitur; Quo respecto de Citatione iu jus vocationem hoc avo prædicari posse, cum juris autoritate (6), & observantia fori nobis suggerit. Dixi hoc avo. Non etenim me fugit, quod anteriori tempore, ubi juris & judicii discrimen (7) adhuc vigebat, immane inter hæc duo quantum fuerit. Præterquam enim quod ceu prius & posterius distabant (8), in jus vocatio & hoc habebat Privilegii, ut sine ullo apparitore, sine ullo judicis præcepto expediri posset. Litigaturus enim adversarium (non tamen quemvis (9) indistincte,) obviā sibi factam interpellabat, ut in jus veniret, ac se præuentem è vestigio & incunclanter sequeretur: Quod si taliter interpellatus, reluctabatur, nec confessim, sequebatur, permisso

L.XII.

- 3) Priori sensu est apud Sueton. in Calig. c. 26, posteriori Nepos præfat. vit. Excell. Imp. usurpat.
4) De cuius Origine vid. Dn. Speidel. in Speculo Notabil. verb. Thal-Josaphat. De justitiâ omnino Dn. D. Friedlieb in Medull-Theol. L. de Extrem. judic. C. C. 4. & quos ibi adducit.
5) 1.20. ff. de testib. 1.2. §. 2. ff. si quis cautionib. 1.2. §. 3. ff. de judic.
6) Cap. cum causa, X. de offic. & pot. jud. del.
7) De quo prolixè Vultej. 2. J. R. 26. succinctius Dn. Tabor l. c. §. 4. sect. 2.
8) Plures differentias observat Dn. Hahn ad VVesenb. π. ff. de in jus voc. n. 13. add. Vultej. d. l. c. 28. & Dn. Rebhan in Hod. Jur. p. 681.
9) 1.4.5.6. D, item 1.1.2.3. C. de in jus voc. infr. Posit. ult. b.

L. XII. Tabularum (10) in jus, (testatō tamen,) ducebatur, rapiebatur, obtorto collo trahebatur. Et hujus antiqui ritūs, non solum in jure nostro (11), sed apud alios quoque bonos autores (12), stricturas estreperire. Verum enim verò, quoniam eloquio Impp. Honorii & Theodosii junioris (13), idcirco Judiciorum vigor, jurisque publici tutela in medio constituta, ne quis sibi ipsi permittere valeat ultionem; Licentiosus iste reum ad Prætoris Tribunal trahendi mos, tanquam rixarum materies, fomesque contentionum, cum ipsā juris iudicique discrepantia, meritissimò desuetudine in umbratus est (14); ac hodie vox Citationis absorpsa vocem in jus vocationis, ut utrāque illā, si quidem de contentiousis loquamur, utamur promiscuè (15), id quod in præsenti & à nobis est attentum. Nostratum Curiarum stylo, inflexo latino, audit ēīne Citation, & merē germanico vocabulo: Vorladung / Vorheischung / Gerichtliche Ladung / Manung (16): in extrajudicialibus frequenter ein Vorgebott / Vorbeschied (17).

(b) *Divino puta humano.* Illo cùm Naturali, cùm positivo; hoc tam universali, quām proprio. Et jure quidem Naturali Citationem esse fundatam, inde patet, quia connatæ par est æquitati, quemvis reum exceptionibus suis ac defensionibus prius audiri, quām feralis in eum feratur sententia, non Catus autem qualiter innocentiam suam allegabit? Hinc sacræ Pandectæ (18) DEUM TER OPT. TER MAX. (qui tamen præterquam quod omniscius, illimitata potestatis judex est.) Majestatis reos Protoplastos, non nisi auditâ prius eorundem

A 3

excul-

10) Cujus tenorem adducit & declarat Hahnus, d.l.n.2.

11) hinc-inde; præprimis l.5.§.2. ff. ue quis eum qui in jus. &c. l. 4. ff. ad C. Jul. de vi publ.

12) vid. Gell. 20. N. A. 1. Hor. 1. Sat. 9. sub fin. Terent. in Evnuch. act. 4. sc. 6. v. an-
tepen. add. Briffon. lib. 5. Formular. &c.

13) in l. 14. C. de Jud. & Cœl.

14) Quo tempore, non adeò convenit, adi sis Dn. Hahn, d. n. 13.

15) Vultej. allegato cap. 28.

16) v. Besold. in Thes. Pract. verb. Citation.

17) Vult. ibid.

18) Gen. 3. 9. add. Cl. pastoralis, §. Cæterūm. de sent. & re judic. Oldendorp. de
jur. & mœnit. tit. 10. §. 1. Gilhausius Arb. Jud. Civil.e. 4. ram. 1. n. 1.

exculpatione, orco adjudicasse, tradunt; Cujus vestigia & Hominem in parabolâ depictum, erga male fidum suum dispensatorem procedendo securum, RECUPERATOR NOSTRÆ SALUTIS omni exceptione major testis est (19). Veri hunc rectique instinctum, naturâ hominibus insculptum, Numen æternum Lege positivâ administristro Mose promulgatâ, confirmavit. Eo enim ipso dum sanxit (20) ne Magistratus considerent personam Pauperis, nec honorent vultum potentis; sed justè judicando suum cuique tribuant, unâ cum cæteris Judiciorum substantialibus, Citationem quoque stabilitam, quis non advertit? Tantum de jure divino. *Humanum*, ac universale primum, seu Gentium Jus quod attinet, illius etiam autoritate quam firmissimè statuminatur *Citatio*. Cùm enim jure hoc, tanquam communi totius orbis decreto, separata Gentes, Domina distincta, & sic MEI TUIQ. discriminis introductum (21), approbata quoque sunt *Judicia*, cum suis articulis & partibus, inter quæ non postumum locum sibi vindicat *Citatio*. Adde; Cùm hoc eodem jure Bella sint introducta, quæ verò clarigationem ac inductionem præcedere debere, sanæ rationis opinio suadet, & armorum justitia: parili modo & in ordinandis judiciis, (Bellorum enim quoddam schema præ se ferunt,) ejusdem æquitatis arbitrio, vocatio in jus ipso disceptationum limine collocabitur (22). Quam immoto tandem juris humani proprii, ejusque tam Imperatorum quam Pontificum fundo, nostra sit innixa *Citatio*, id cum affatim patescat (23), silentii campo committo.

19) apud Lucam, c. 16, 2.

20) Lev. 19, 15. Deut. 1, 16. &c.

21) I. 5. ff. de J. & J.

22) I. I. pt. ff. de requirend. reis. *Quo pacto a. Clarigatio ab inductione Belli differat, accuratè disserit Dn. D. Lindnerus, Patronus meus gratâ memorâ Collendus, in exactissima inaugurali, de Bellor. Justit. quæ ex inductione nascitur;* cap. 3. conf. G. de Peschviz de Repressal. c. i. n. 55, 56.

23) vid. t. t. D. & C. de in jus vocand. eleg. text. in l. 47. ff. de rejud. can. caveant, 3. q. 9. cap. proposuisti, X. de for. comp. & pasim.

POSITIO II.

Describi potest: Actus judicialis (a) quo is qui cum controver-

vertitur (b), ad postulationem (c) adversarii sui, ut termino præfixo (d), juris experiundi causâ (e) sese sistat (f), legitimè (g) vocatur.

Explan. Originem Citationis, causamque remotam positione anteriori perspeximus. Propinqua principalis est Jūdex Citationem decernens: Procatorica pars eandem flagitans: ministerialis nuncius executionem præstans: Objectum lis judicio excutienda: subjectum vocandus: ratio formalis in legitimâ ejus conceptione ac executione se manifestat: finem comparatio, causâque deductio includit: effectus præventione, usurpatione similibusque comprehenduntur; quæ singula cùm nullo negotio in securis offenduntur, malo iisdem hîc supersedere, quâm anxiâ eorum discussione, eandem crambem paulò aliâ patellâ apponere.

(a) Dux actum judiciale. Actus intelligitur *contentio* *jurisdictionis*, non modò præliminaris judicii, sed insuper *utriusque etiam instantie*. Per omnes autem instantias Citationem vagari in propatulo est. Præcisè siquidem ea requiritur, non modò in primo termino, sed etiam in sequentibus, quin & ad omnes Processus actus, nullâ consideratione habita, quismam vertatur Processus: sive in Leuteratione, sive in Appellatione, aut judicio nullitatis, possessorio, executivo, & quovis alio causa ventiletur, docente JC. sine pari Magnifico Domino Carpzovio (1).

(b) Sive sit actor, sive reus. Judicio enim inter litigantes semel suscepto, evenire potest, ut vel actor, vel reus persequendi sui juris causâ, alteri terminum præfigat, Citationemque postulet.

(c) Hæc si non antecesserit, (quod tamen in dubio præsumitur) invalida est, & nullius momenti in jus vocatio. Jūdex enim non nisi postulatum fuerit, suum imperit officium (2). Ordinario Puta modo, atque Civilibus in causis. Delicta enim manifesta, scandalosa, Reiisque publicæ tranquillitatem offendentia

¹⁾ in Proc. Jud. t. 7. art. 1. §. 1. n. 9. 10. consentit Gilhausen d. c. 4. n. 49.

²⁾ perl. 4. §. 8. ff. de damn. inf. Gilhaus, l.c. n. 6. & 17.

tia si emergant, illi qui contra leges fecerint, solo judicis officio, conquiri jubentur (3).

(d) *Terminus seu tempus hoc si: iuridicum, sit etiam legale.* Juridicum, quia eum in diem vocarus, quo in foro *Justitium* (4) est, veluti si feriae (cereales quamvis aut vindemiales) fuerint, (5) vadimonium deferere regulariter non prohibetur. *Dixi* regulariter: Potissimum enim diebus festis Majestati altissimæ dedicatis, præconis horrida vox filescat, taceat apparitio (6); Messium autem, vindemiarum, aut alio non in honorem Dei feriato tempore, minus rigorosè hoc attenditur; Litigantibus enim hujusmodi feriis renunciare non prohibitum. Quin imò si Pietas aut necessitas id suadeat, utrisque feriis Judicem, licet compellari, reumque tutò evocari posse, cum Gailio (7) afferimus. De termino legali in subsequentibus.

(e) Per l. i. D. de in jus voc. Ubi hæc verba scopum & causam Citationis finalē innuunt; Ea enim propter judiciariam controversiæ diremptionem emittitur.

(f) Vel per idoneum Procuratorem compareat Puta pecuniariis in controversiis (8), nam circa delicta manifesta & atrocità (9) aliud servari, in confessō est.

(g) Rite formabitur Citatio, si à competentente judice impetratur, impetrata executioni demandetur.

3) l. 13. pr. ff. de Offic. Præf. N. 128. cap. 21. Ord. Poi. Elect. Saxon. de an. C. 1612. membr. de judicialib. art. 5. §. Und weil beides. add. Gilhausius d. n. 17. ubi plures fallentias suggerit.

4) Super hoc verbo inspiciatur locus Gellii supr. commendatus: exemplum Justitii repente indicti suppeditat Tranquillus d. l. c. 24.

5) l. 2. §. 1. ff. si quis in jus voc. l. i. pr. & §. 1. ff. de fer. & dilat.

6) l. ult. C. de fer.

7) l. 26. C. de Procurator.

9) Secus enim habet in levioribus Criminibus. vid. Gilhausius Arbor. judic. Criminal. cap. 3. part. 1. de inquisit. n. 35. per tot.

POSITIO III.

Dispescitur: Primò in Publicam (a) & Privatam (b).
Explan. (a) Scrinia, queis DD. (i) varia Citationum genera

(i) vid. Marant. P. 6. m. 1. n. 50. ubi sexi. & Socin. de Citat. art. 3. qui plures adducit species.

nera recondunt, cùm comp̄flare non sit an̄mus; Sufficiat Ci-
tationem primùm à formâ, eo quo posuimus modo, non in-
concinne dividi. Citatio publica vel Edicto expeditur, vel
voce Praeconia. Illa Edictalis audit, hæc per Proclama fieri
dicitur. Utitur autem Judex edictali Citatione, tanquam extra-
ordinariâ, irregulari, atque exorbitante, casu demum necessi-
tatis, & si quis aliâ ratione vocari nequit. Utpote, quando vel
vagabundus qui ubique est & nullibi, vel alio modo latens, aut
etiam incertus non nemo, sui copiam exhibere tenetur; Item
quando Citandorum aliqua est copia & multitudo, ut maximè
sint certi: Ea enim publicam & edictalem admittit Citatio-
nem ex doctrina Bartoli, quam paucis notam, & perpetuâ men-
te tenendam dixit Jason, referente ex Neguzantio Incompara-
bili Carpzovio(2). Existente causa vocationis istius, tunc Edi-
ctale decretum vel de Templi, (si casum & causam matrimo-
nialem, aut aliâs ad Ecclesiasticam potestatem spectantem con-
lineat,) vel Curiæ valvis suspenditur. Ita quotidie usu vide-
mus venire, quod exorto Creditorum concursu, (hîc occurrit
multitudo quædam vocandorum, eaque ut plurimum incerta;) Contra-
dictores ad liquidandum, & prioritatem deducendam,
citentur Edicto: cuius in his Terris requisita, modernus Poten-
tissimus Elector Saxoniz JOH. GEORGIUS I I. Domius
noster multò clementissimus, cuius prosapia in ævum assurgat!
sanctione publicâ (3) præscripsit. Referri huc & subhastatio-
nes possunt, nam & ipsæ itidem publicæ sunt Citationes; ut &
Edicta, quibus Studiosi ob commissa post carecta latitantes,
evocantur. Porro simili planè pacto Judex fugientes, facino-
rosos ad instantiam Procuratoris Crimina persequentis inve-
stigat (4). Et istud nuncupant: Durch einen öffentlichen An-
schlag in dreyer Herren Landen citiren. Trinam tamen hæc Territo-
ria, ad casus Criminales, atque illis æquivalentes matrimo-
niales,

B

niales,

2) d. Proc. tit. 7. art. 4. §. 3. n. 19. & 35.

3) in Gravamin, Resolutione noviss. Part. judiciar. art. 10. §. als sezen/ ibi: Eine
Edictal-Citation.

4) N. 134. c. 5. pr. avth. si verò. C. ad L. Jul. de adult. Cl. Pastoralis, de sent. &
re judic. Formam reum fugitivum edicto citandi, proponit Gilhausen, Arb.
Jud. Crim. d.l.n. 34.

niales, nec non latentes debitores, magis quam ad Creditorum cohortem, velim extensa. Maleficia siquidem, (utut facinorosi latibula querant) impunita esse non oportet (5); Contra sufficit Creditores, (qui ut plurimum ultro sese offerunt) in tribus ejusdem Domini locis, diversæ modò jurisdictionis, citari (6). Cæterum quamdiu hujusmodi Citatio publicè debat affixa esse, jure non definitum, sed arbitrio judicis relinquitur (7). Proclamate, seu per Præconem fit Vocatio, quoties is nequiter absentem, per viam publicam, vel alio loco, altâ & intelligibili voce citat (8); quo ipso ab Edictali differt, non enim, ceu illa, affigitur, sed tantum publicè per Præconem legitur (9). Ad classem hujusce vocationis collocari potest clæmor quem Saxones vocant das Gerufse / oder Zettergeschrén. Hic enim eorum Jure, initium est judicii Criminalis (10) contra maleficum fugitivum suscepti. Hoc loco non prætermittendum, quod publicæ Citationi à quibusdam etiam assocetur ritus vocandi per campanæ aut tubæ sonum, itemque erectionem vexilli. Utut autem ille vel maximè sit publicus, cum universam loci multitudinem cogere valeat; extrajudicialis tamen est, & à nostræ Citationis fine quam alienissimus, ac post alia, incendiī tantummodo, tumultus, vel alias repentinis ac improviso terroris causa suscipitur (11).

(b) Privatam Citationem in Verbalem & realem subdividunt (12). Verbalis, aut vivâ fit voce, aut in Scriptis. Et quanquam apud Judicem stare videatur, num literis, an verò ministerio vocis quempiam vocare velit; Negotii tamen qualitas, & observantia judicii (quæ jus facit) eo casu præprimis attendenda veniunt. Vivâ igitur voce, vel coram & in faciem, vel ad domum (13)

5) I. 51. §. 2. ff. ad L. Aquil. I. 18. §. 2. de judic.

6) Resolut. Elest. d. l.

7) Vid. Arnold. de Reyger in Proc. jud. D. 2. §. 9, explic.

8) auth. Qua in Provincia, C. ubi de Crimin,

9) Gilhaus. d. l. n. 44.

10) Landr. lib. 1. art. 62. Unde à citando deductum volunt, referente Besoldo in Thes. Pract. lit. Z. v. Zettergeschrén.

11) Vid. Mollenbeicum Division. Juridic. C. 1. div. 40. lit. c. in exposit, & quem ibi ducit Bacchovium.

12) Ultraque fundatur I. 4. §. 5. ff. de damn. inf.

(13) quis evocatur: Wenn der Gerichtsfrohn einen entweder in Person mündlich vorheischt; Oder in des Citandi Behausung (eo videlicet absente, nam d. l. 13. Citationis ordinem denotat) einen Termin ankündigt. In scriptis, i. per literas citatorias, cum Judex emissio scripto reum vocat. Quod si eveniat, (sicuti non raro solet) ut vocandus Citationem rejiciat, tunc non opus est eundem edictaliter vocari. Quantumvis enim contumaciter quisquam ac malitiosè Citationem respuat, nequit tamen efficere, quod minus illa suum sortiatur effectum, ipseque pro Vocato reputatur, præsertim si Citatio renuentis istius portæ, aut alio loci, ubi verisimiliter ad notitiā ejus pervenire potest, sit affixa (14). Realis fieri suavit, tum arrestatione rerū & corporū, tum capturā. Sicut autē Arresta, cum ab executione ordiantur, non nisi in certis casibus (15) conceduntur; ita & realis Citatio per capturā, quā nempe quispiam præhenditur, & malè mansioni committitur, directo in Criminalibus tantum obtinet, nec nisi urgentissimis ex causis, ad obligationum Civilium persecutionem extenditur, ita tamen ut & eo casu, singulari jure gaudentes Personæ (16), suo non denudentur Privilegio. Antequam pedem ultius ponamus, de subsidiariâ Citatione, (quam & mediatam, ac subsidialem dicunt.) sciendum, eam nunc ad publicam referri, nunc ad privatam, fierique solere, cum Judex par, aut inferior, extra Dominium suum subsistenter reum, literis rogatoriis, (mutui compassus nuncupant) Magistratus ejus loci, cui immedietè (17) subest vocandus, inscriptis, sive edictaliter, sive alio quovis modo citat. Cui rogationi Imploratus omnino necessum habet deferre, nisi à Superiore ad id compelli debeat (18). Quoad mediatam hanc vocationem tenendum,

B 2

quod

(13) v. l. 13. §. 1. ff. de excusat.

(14) Clem. cum lite pendente: Ut lit, pendent, Conf. Dn. Carpz. I. a. art. 4. §.

3. n. 24. & multis seqq.

(15) Quos proponit Ord. judiciar. tit. 51. pr. ibi: So wollen Wir. sc.

(16) Qualium recensum habes, apud Arnold. de Reyger, l. c. 9. 13.

(17) Cl. Pastoralis, circa med. de sent. & re judic.

(18) Vid. Magnum Carpzovium in Jur. For. P. 1. C. 2. def. 28, & Proc. d. c. 7. art.

3. §. 2. n. 14.

quod quanquam Consistoria hujus Electoratus Ecclesiastica, in
puncto Citationis Laicorum, secularis judicis opem efflagitent;
Suis tamen requisitorialibus verba in subsidium attexere non
obligantur (19).

19) Ord. Polit. Anni 1612. membr. de Consistorial. n. 6. Resolutio Elect. noviss.
Part. Consistor. art. II.

POSITIO IV.

Secundò: Generalem (a) & Specialem (b).

Explan. (a) *Ratione objecti* considerata Citatio, alia genera-
lis est, alia specialis. Illa, vel ipsius judicii, vel Litigorum
respectu talis est. *Judicii* quando ad totum negotium Citatio
dirigitur, & ad omnes omnino actus, semel pro semper quis e-
vocatur, h. m. Dass er der Sache / und aller folgenden Gerichtstage
und Termine / bis zum endlichen Beschluss auswarten wolle; & tunc
nullâ ulteriore Citatione opus habet. Talem autem tûm con-
tra absentes ac remotissimis in locis constitutos, tûm contra
eos qui in loco judicii versantur, emitti posse, ac in augustissi-
mo Imperialis Cameræ Tribunalî receptum esse, Gaius (1) at-
testatur. *Ratione Litigorum*, quando plures litis Consortes,
coheredes, & aliique quorum interest, omnes in universum, &
quivis eorum in specie vocatur (2). Ad universalem citandi
modum pertinent & Citationes quibus Universitates, Civitates
& Corpora in jus accersuntur. Ubi tamen non singula Civitatis
vel Coilegii membra, instar coheredum & consortium,
specificè vocantur, sed in ejus quæ citatur Universitatis nomi-
ne subsistitur (3); Quem enim ad modum, unum hominem,
quis potest citare, licet solum ejus caput videat, & non reli-
quum corpus; Eundem ad modum & quispiam citare potest
Universitatem, scil. caput ejus citando, i. eos qui præsunt uni-
versitati, Civitati, vel Communilitati, prout simile hoc ex Bar-
tolo & Pelsio adducit Gilhausius (4)

(b) Spe-

1) i. O. 51. n. 10. seqq. idem Dicasterium Guelphicum servare annotavit Dn.
Hahn ad VVesensb. d. n. 13.

2) Ord. judic. tit. 4. in pr. ibi: Würden auch. per l. 47. pr. ff. de re jud. Dn.
Carpzov. P. 1. C. 2. d. 25. n. 1, 2, 3 seqq.

3) Reyer l. a. 9. 19. Incomparabilis Carpzov. in Proc. d. I. art. 2. §. 3. n. 16.

4) d. Arbor. jud. Civil. c. 4. ram. 1. n. 37.

(b) Speciali tandem in ius vocatione, v. g. Probationibus, sententiis, aliisque singularibus judicii actibus pars præstò es- se jubetur.

POSITIO V.

Tertio: Dilatoriam (a) & Peremptoriam (b).

Explan. Utrumque hujus Positionis verbum divisionem à fine Citationis petitam arguit. Est autem (a) *Dilatoria* (dicunt & simplicem) quæ aliqualem temporis dilationem (1) Citato tribuit, ita ut eum non prius contumacem reddat, quam si ternis emissis sit vicibus (2); quartum singulæ de novo Justiniani jure (3) triginta dierum spatio concludendæ. In Camerâ, obser- vante Gailio (4) tempus istud pro distantiâ aut vicinitate loco- rum est arbitrarium. Stylo vero Saxonico ista Citationum spe- cies fere in desuetudinem abiit, nisi quod extra Processum in causis Commissionum observari videatur, prout Antecessor Jenensis Fibigius annotatum reliquit (5).

(b) *Peremptoria* (quæ Doctore Jcto (6) inde hoc nomen sum- psit, quod perimeret disceptationem, hoc est, ultra non patere- tur adversarium tergiversari:) est quæ tantum temporis inter- vallum continet, quantum trinæ simplices. Emittitur enim nonnunquam post tres distinctas simplices Citationes quæ præcesserint: nonnunquam post unam aut alte- ram: nonnunquam statim, quæ appellatur *una pro omnibus* (7). Quanquam autem Consuetudine Saxonica ad per- emptoriā citationem trinæ simplices XIV. diebus invicem, distantes, requiri videantur (8), id tamen non in omnibus Di- visionum Electoralium judiciis usu frequentatur; Sufficit enim & unica, modò tamen ea tantundem temporis spatii, quantum

B 3

tres

1) arg. §. 10. l. de except.

2) l. 8. C. quom. & quand. jud.

3) N. 112. c. 3. auth. Qui semel. C. d. t. Olim tantum decem, l. 69. ff. de judic. l. 13. §. 2. C. eod.

4) I. O. 53. n. 20.

5) In Process. posthumo p. 20.

6) Ulpian. in l. 70. ff. de judic.

7) Vid. l. 72. ff. d. t. l. 8. l. 9. C. quom. & quand. Jud. Quod tamen in causis feudisticis fallit, remissivè Gilhaus. Arbor. jud. Civ. d. c. 4. ram. 1. n. 29.

8) Const. D. Augusti, 3. P. 1. ubi Dan. Moller. n. 18. add. Dn. Carpz. d. P. 1. C. 2. def. 22.

tres illę continēat, & particulam Peremptorię, sive quoad verbum, sive quoad sententiam & per comminationem (9) in se comprehendat. Complectitur autem Citatio dictam voculam, quoad verbum, si ita formetur: P. P. Citire und laden Euch hiermit und in Kraft dieses endlich und peremptorię; quoad sententiam & virtualiter, quando clausulam comminatorium præse fert, h. m. conceptam: Mit Verwarnung Ihr erscheinet also oder nicht / daß nichts desto weniger / auf des gehorsamen Theils vorbringen und suchen / ergehen soll was recht ist. Et istam peremptorię citandi rationem in Aulā & Judiciis harum Ditionum Provinciariis, sanctione publica firmatam novimus (10). Imò vox Peremptorię utroque interdum modo scribi solet, hac facie: P. P. Welchen Tag ich Euch hierzu peremptorię ernenne etc. & quoad clausulam: Mit Verwarnung / Ihr erscheinet also oder nicht / soll nichts desto weniger / auf Gegenthells Anbringen ergehen und geschehen / was sich dīffals rechlichen Process, und üblichen Brauch nach eignet und gebühret.

9) l. 71. ff. de judic.

10) Ord. Appell. Tit. Von Ausbringung der Ladung Ord. Cutix Provinc. Lips. Rubr. von der Citation, & VVitteberg, ead.

POSITIO VI.

Palmaria Citationis requisita sunt: Impetratio ejusdem, Conceptio & expeditio.

Explan. Manifestum est ex superioribus Citationem esse, de substantia ordinis judiciarii, omniumq; actionum instituendarum principium & fundamentum (1) adeò ut in quovis Processu, summario licet (2), aut notorio (3) præsupponatur, eaque omissa, neque Imperator neque Papa procedere queat (4), sed totum judiciatum certamen ipso jure corruat (5); Forma igitur ac norma ipsius certis inclusa requisitis, non immerito subjungetur.

POSI-

1) §. fin. pr. J. de poen. tem. litig. Ord. jud. tit. 4. in pr.

2) Zang. de except. P. 1, C. 2. n. 8.

3) Gail. I. Q. 48.

4) Rotschütz in Process. jur. P. 1. S. 1. per Cl. Pastorialis, §. ceterū, de sent. & re jud.

5) arg. l. 47. pr. ff. de re jud. Gail. I. c.

POSITIO VII.

Imperatur Citatio per Actionis editionem, (a) quæ in hisce terris supplicando solet fieri. Est autem supplicatio (a) talis nihil aliud, quam brevis rei controversæ, Judici competenti (b) facta expositio (c) annexam habens petitionem de processu decernendo, adversarioque citando.

Explan. (a) *Supplicatio* h. l. non denotat remedium illud suspensivum extraordinarium, quod Imp. innuunt (1), quodque Tribunalia Saxonica jamdudum expulerunt (2): Sed est implatio Judicem ad emitendam citationem disponens, quæ tam necessariò prærequisitur, ut motu judicis spontaneo emissa *Citatio*, regulariter nullius ponderis censeatur, prout supra id commemoratum ivimus. Hinc & ordinatio Appellationum Saxonica, prolixius ejusmodi supplicationem inculcat (3). Per quam vigore laudatæ ordinationis, Citationes, inhibitiones & ceteri Processus stylo Saxonico perinde ut in Camera imperiali extrajudicialiter petuntur & impetrantur; idque tam ante, quam post causam introductam: quo posteriori tamen casu observantia Cameralis à more Dicasteriorum Electoralium iterum divertit (4). Cæterum *supplicatio* hec pro extrahendis Processibus, alio nomine *Libellus Citationis & processuum vocatur*, aque meritorum libello longè distat (5).

(b) *Alienon. impunè non paretur* (6) Quod si verò in bivio sit incompetentia, minusque notoria, tunc præstat vocatum Prostitione (7) munitum, in honorem judicis comparere, forique

(a) *Editio Actionis* h. l. non sumitur de illius nomine vel genere significando; talis n. dudum à modernis judiciis est proscripta; Sed notat futuræ litis designationem, libello vel supplicatione factam. Vultej. 2. I. R. 27.

(1) Valent. & Valens l. 5. pr. junct. auth. Quæ supplicatio: C. de prec. Imp. offcr.

(2) Ord. judiciar. tit. 37. Ordin. App. Tit. Von der Supplication.

(3) t. t. Von Ausbringung der Ladung.

(4) Ord. Appell. l. c. Gilhaus, d. c. 4. arb. Civil. n. 5.

(5) v. Vultej. d. I.

(6) per l. fin. ff. de jurisd.

(7) Quæ de omnino consulatur Gilhaus. l. a. n. 12, 13.

præscriptionem opponere (8). Quis autem Judex pro competente reputandus, alibi indigare licet (9)

(c) Mediante scripturâ, eaque non perfunctoriè & obscure; sed pro veritate (10) negotii tam perspicue formata, ut inde commodè possit extrahi Citatio, & vocato consequenter ineptæ Citationis exceptio præscindi (11). Quinimò dilucidæ huic postulationi ipse insuper actionis libellus, cum universis Documentis eum statuminantibus, sumariis in causis, annexendus; eo fini ut ejusdem exemplum, una cum in ius vocatione citando transmittatur, disponente hoc Serenissimi nostri Legislatoris Resolutione Gravaminum novissima (12). Id quod in punto simili exhibendæ actionis, supremi Appellationum Dicasteriis observantiam & antehac induxisse, προσηγμένος Dn. Nicolai annotavit (13).

8) text. est el. in l. 5. ff. de judic. conf. Hœnen. Disp. ult. ad de R. J. l. 199.

9) Præprimis apud Dn. Capzov. d. Process. tit. 3. per tot. & D. Nicolai addition. ad Frideric. p. 93. — 97.

10) Si enim supplicans temerè litem alteri movere intenderit, non audiendus; Hinc olim formulæ dandi judicem adjiciebatur: *Si paret*; Et hodiernis Commissionibus adduntur verba: *Nach Besindung*, addesis Ord. App. d. t. *Von Ausbringung etc.* in pr.

11) Ord. App. l. c. arg. l. 5. §. 1. ff. Quod vi aut clari.

12) Part. judiciar. art. 2.

13) Dictis ad Process. Frider. additionib. p. 10.

POSITIO IIX.

Conceptio Citationis exprimat 1. Nomen judicis citantis (a) 2. Nomen & cognomen citandi (b). Ut & 3. Impetrantis seu illius ad cuius instantiam (c) Citatio decreta est. 4. Causam litigii (d). 5. Locum judicii (e). Tandemque 6. diem seu terminum (f) comparitioni definitum.

Explan. (a) Sanâ juris ratione. Dum namque nomen ac officium Judicis in Citatione explicitè scribitur, præter alia & hoc licet cognoscere, num scil. Judex vocans ordinarius (1) sit, an vero extraordinarius s. delegatus, quem Commissarium (2) nun-

1) Antiquitus isti termini aliter accipiebantur ac hodie, vid. Dn. Tabor, l. c. p. 260. --- 263.

(2) nuncupamus. Qui posterior, ut plenior eidem delegatae Jurisdictionis fides habeatur, tenorem suæ Commissionis Citationi inserere tenetur. Cùm enim delegare in facto consistat, sola præsumptione non acquiescit, sed probationem efflagitat (3). Quinimò taliter Citatur, antequam in termino respondeat, codicillos commissionis exigere posse, non ambigitur(4).

(6) Si sit unus; aut quando plures fuerint illorum omnium (5). Quorumcunque enim inter est, illos citari convenit. Nomina autē Vocandorum, cognomina & officia ideo tam specificè exprimenda sunt, ut indubitate ipsi intelligant, se citatos esse, nec incertitudo actum reddat frustratorium.

(c) Hac fini, quò vocatus advertat Citationem postulatam esse & a quo. Si enim aut nemo, aut saltēm is qui legitimam in fonte standi Personam non habet, eandem urserit, elumbis & nullius momenti reputabitur. Si verò Judex proprio instinctu (prout nonnullis in causis eum facere posse, imò debere, concessi juris est.) eandem decernat, hoc requisito non indiget; sed illius vice, mentionem suæ potestatis annexit (6). Sicut autem Pars litigans, Citatione adversarium suum vocari facit: ita eidem impetranti (quod h̄c tenendum.) Terminus destinatus, Memoriali quodam, durch einen Dend- oder Zaggiettel insinuatur.

(d) Causam ob quam quis vocatur in Citatione exprimi, optimum litium abbreviandarum videtur remedium. Cùm n. talis vocatio sit perspicua, reus dilationem super libello postea non poterit petere, & ansam protrahendi causam arripere (7) & hoc est, de quo tam solicitæ sunt præfatæ Dispositiones Electorales; ex quibus & istud astruitur, quòd quispiam non n.

C

si in

8) De cuius notatione, qualitate ac officio, evolvatur Processus summi Icti Carpzovi, tit. 20. art. 3. §. 2. n. 16. & subseqq.

3) arg. l. 10. C. de non num. pecun. & passim.

4) Vultej. 2. J. R. 28. Gilhaus. d. c. 4. Arb. Civil. ram. I. n. 14.

5) Supr. Posit. 4. explan. a.

6) Vultej. l. c.

7) Dn. Carpz. dict. P. I. C. 2. d. 21. n. 5. 6.

si in illâ causâ ad quam vocatus est, respondere obstringatur
(8).

(e) Cùm jurisdictione Judicis, non causis duntaxat & Personis, sed & loco estimetur; meritò is determinabitur. Ut ut autem omissio illius loci, ubi certum & consuetum habetur Prætorium, Citationem non violet, eum tamen quibuslibet in ius vocationibus totâ die assignari videmus. Locus porrò talis, præterquam quod à contagionibus, & morbis periculosioribus immunis (9) requiritur; insuper etiam tutus esse debet (10), ita quidem, ut & ad judicium præsentiam posit venire citatus, ejus Advocati, Mandatarii &c. absque periculo ibi agere, libereq; negotio expedito domum repetere (11). Idque de causâ justissimâ. Nam securè venisse non dicetur, cui discedere prohibatum. Hinc videmus capitalia etiam ausis Edicto citatis, salvum dari & servari conductum, (communem puta seu generalem, quemq; omnis Citatio elargitur; (12) Specialis enim & plenaria securitas, ein freisicher Geleit, non nisi prævia satisdatione (13) tribuitur) qui tamen diutius haud durat, quam donec usque tortura adversus illos decernatur, bisz etwas peinliches wider sie zu rechtfertant. Eo enim facto, exspirat, & accusati carceri mancipantur (14). Rationem reddit Constitutio Carolina (15), quia Judge solummodo contra vim ab extraneo metuendam, non vero adversus Processum Justitiæ salvam guardiam elargiri debet. Ceterum de honestate loci ad quem quis evocatur, dubitandum

8) Vid. Ord. judic. d. t. 4. pr. Ordin. App. I. c. 5. und sollen. Concordat Landr. lib. 2. art. 2. in verb. Herr Richter mir ist hierumb nicht her bescheiden; & Innocentius in cap. licet, X. de Offic. deleg. arg. I. 2. S. 3. ff. de judic.

9) Vid. Dd. apud Reyger, d. Disp. 2. 9. 20. b.

10) ad locum n. minus tutum evocatus, comparere non tenetur, per Cl. Pastoralis: circa med. de sent. & re jud.

11) arg. cap. ex parte: de Appellat.

12) v. Decisio Elect. Saxon. 76. add. Besold. d. I. verb. Glait. & VVehner Pract. Observ. v. Sicher Glait.

13) d. Decis. 76.

14) Praeallegatae Decis. Electorali add. Dn. Carpz. d. Proc. tit. I. art. 4. S. 2. II. 26. & in Prax. Crim. P. 3. q. 112. n. 62, 63, 64.

15) Artic. 76. ubi Matthias Stephani, & Gilhaus. Arb. jud. Crimin. c. 3. Part. I. n. 36, 5. Quartum. Rüdinger, Sing. Obs. Cent. 2. O. 80. n. 6.

non est; Cùm' non præsumatur Judicem qui semper pro Viro bono
(16) & honesto habetur, aliquem ad locum in honestum citare,
velle (17).

(f) Qui legalis, i. secundum juris & moris præceptiones desti-
natus esse debet. Complectitur autem hujuscemodi terminus
jure Saxonum sex hebdomadas unā cùm tribus diebus ab insi-
nuatione ita numerandis, ut ipse Terminus juridici dies non in-
cludatur (18). Sanctiones enim Electorales concedunt eīne voll-
ständige S. Frist (19). Causa in promptu. Citato siquidem de-
liberandi utrum cedere an contendere debeat (20), juxtimque
Legum peritos consulendi spatium, non est decurtandum. Præ-
primis in hoc Electoratu, ubi jure Provinciali novissimo (21)
exceptiones adhuc ante Terminum sunt opponendæ. Silentio
h. l. non prætereundum, quod quanquam Vocato summo manē
zu rechter früher Tageszeit/ comparere injungatur; pro contuma-
ce tamen non declarandus, qui demum post meridiem
se sit, neque enim magnum damnum est in morā mo-
dici temporis (22), & obtinet hīc illud notissimum: *Tot a dies*
Citato cedit. Quæ de feriatis diebus & in præsentiarum colloca-
ti possent, supra (23) quadantenus libavimus. De Citationis
subscriptione, signatione & similibus, cui volupe est legere, ad-
eat D. Nicolai (24). Hucusque Conceptio Citationis.

16) Judicem in jure nostro καὶ ξόχνον dici virum bonum, probat Besoldus in
Disp. de Proc. jud. c. 3. th. I.

17) Gilhausius in Arbor. judic. Civil. d. c. 4. ram. 1. n. 22. in fin.

18) I. i. pr. ff. Si quis cautionib. Dn. Carpzovius P. 1. C. 2. d. 2⁵.

19) Resolut. nov. l. c. art. 2. Ord. jud. d. t. & tit. 10. §. im fall aber, Ord. App.
I. a. & Tit. Wie wieder die aussenbleibende &c.

20) I. i. pr. ff. de edend.

21) dicta Resolut. Grav. Part. judiciar. art. 12.

22) I. 21. ff. de judic.

23) Posit. 2. lit. d. in expl.

24) d. l. p. 21, 22. Pluribus sex ista requisita Citationis enarrat Gail. I. O. 48, 49;
§0. &c. addatur Gilhaus, d. Arbor. Civil. c. 4. ram. 1. n. 10.-23.

POSITIO IX.

Ejus tandem Expeditio in his cernitur: Ut Judex (a)
nuncio judicij (b) Citationem committat; qui vocando (c)

C 2

canc

VI

eandem insinuare, deque facta intimatione sedulo referre
(d) tenetur.

Explan. Citatio ritè postulata & concepta in executionem, autoritate Judicis peragendam necessariò deducitur. (a) Judex autem, perinde h̄ic ut supra, competens intelligitur, sive cætera ordinarius sit, sive delegatus. Quanquam verò (prout in Electoralibus quoque Provinciis observant) Secretarii, Protonotarii, & similes Dicasteriorum Actuarii, Tabellarios cum Citationibus amandent; non tamen illorum nomine, sed voluntarium judicum auspiciis (1) executioni redduntur.

(b) Nuncius h̄ic talis præsupponitur, qui judicio mediante juramento sit obligatus. Quo de in Foro Electorali Constitutiones expressim disponunt (27). Quantumvis autem Citatio regulariter per nuncium judiciale offerridebeat; attamen nō rarò accidit, ut vel propter distantiam loci, vel judicii nuncio absente Edictum citatorum parti tradatur adversæ quæ postea per alium, quandoq; etiam per Notarium & testes (qui mos insinuationis tali emergente casu omnium est tutissimus) citando insinuari facit, veluti Praxis Judiciorum hoc firmat, & Carpzovius suffragatur (3).

(c) Executio Citationis ipso etiam die festo valet fieri; est enim quasi extrajudicialis quidā actus, cùm sine strepitu procedat, & domi privatim quæ peragi possit (4). Etsi autem literæ citatoriæ ipsi citando (vel si plures litigent, cuilibet eorum) in personâ & ad faciem, licet is vel Princeps sit, vel aliis quispiam ex Viris Primatibus, ne ignorantiam, eo omisso queat prætendere, insinuandæ (5); ad convincendam tamen sese non sistentis contumaciam, etiā in Dominiis Saxoniciis sat est Citationem ad

1) I. 29. ult. ff. de minorib, l. fin. C. de exhib. reis.

2) Ord. jud. d. t. 4. junct. Ord. Appel. tit. Von den Gothen.

3) d. t. 7. Process. art. 1. §. 4. n. 53. seqq. Stylo Camerali executiones Processuum etiam ordinariè fiunt per Notarios inmatriculatos. Gail. 1. O. 53. n. 6. Vigo-
re Constit. Maximil. I. de Notariis A. C. 1512. Coloniz publicatæ, rubr. Von
Berfündigung der Käyserl. Briefe.

4) Gilhau. Arbor. Civil. d. l. n. 31.

5) Quod in hisce Ternis minus ambiguum per Ordin. Appell. tit. Wie wieder
die Aussenbleibende. Ord. judic. d. t. 4. & tit. 10, add. Const. D. Maximi-
liani d. l.

ad ædes vocandi portari, & vel uxori ejus, vel alicui ex famili-
tio, quò Domino tradatur, offerri (6). Porro non dubitandū,
quin & Procuratori illis in causis ubi admitti solet, Citatio re-
ctè insinuetur.

(d) Relatio insinuatæ in jus vocationis, una cum
suis circumstantiis (7) & qualitatibus, (imò & injuriis Lat-
ri (8) impactis) per nuncium eundem, eidem fit Secretario
judicii vel Actuario, quo interveniente Citatio fuit emissa. Fa-
cta verò Actis publicis (plenaria siquidem fides (9) eandem
comitatur) inseritur. Quæ Registratura, uti appellitant, de
substantiâ Citationis est, eaq; insuper habitâ universus judicio
procedendi modus, ex nullitatis capite impugnari (10), anni-
hilari potest.

6) Ord. Appell. d. tit. Von Gothen. & tit. Von Ausbringung der Ladung.

7) Vid. Nobilissimus IC. Dn. Carpz. P. I. C. 2. d. 25. n. 8.

8) Ord. Appell. d. tit. von Gothen / §. ultim.

9) Gilhaus. Arb. jud. Civil. d. c. 4. ram. I. n. 33. Ruding. d. I. C. I. O. 85. n. 5.

10) Ord. judiciar. eod. tit. 4. Gail. I. O. 54. n. 7.

POSITIO X.

Ultimum: Citatio commode formata, varios in jure
producit effectus (a); Sin secus (b), in nihilum abit,

Explan. Priusquam per contrariorum enumerationem dis-
cursui nostro colophonem imponamus, aliquot, ac iidem po-
tiores ferè Citationis effectus, in proscenium sunt proferendī.

(a) Citatio itaq; ritè imperata, conscripta, executioni tra-
dita, operatur i. Præventionem cum annexâ Litis pendentia. Præven-
tionem hîc intelligo, tum Juri Saxonico propriam (1), tum ei-
dem & civili communem. Quæ posterior circa Dicasteria
concurrente Jurisdictione gaudentia, imprimis observandave-
nit. Sit exemplum: Si quis coram illustri Loci hujus Tribu-
nali Provinciariorum quempiam conveniat; is eundem super eadem
causa ad SERENISSIMI Aulam evocare prohibetur. Non abs-
tatione: ad evitandam enim jurisdictionum turbationem, ubi
ceptum est semel judicium, ibi & finem accipere debet (2).

C 3

2. Pra-

1) De quâ Augustea Const. 7. P. 1. & Ord. jud. tit. 6.

2) Post alios, textus est expr. in l. 30. ff. de jud. l. 7. eod. l. 19. pr. ff. de jurisdictione
text. & gl. in cap. proposuisti, X. de for. comp. Cl. cum lite pend. ut lit. pen-
tent. Ordin. Cur. Prov. Lips. rubr. Daß dem Oberhöfgericht ic. sein starker
Lauff soll gelassen werden.

2. *Prescriptionis*, (etiam longissimi temporis) interruptionem, Cī-
vilem puta (3); naturalis enim hic nil attinet. *Perpetuat* 3. *Jurisdictionem*. Super quibus, ut & reliquis effectibus; Nec non af-
finibus Citationum, qualia: *Denunciations*, (quæ priscâ lingua
Conditiones (4) appellantur) *Monitoria*, *Mandata* cum clausula;
item quomodo Citatus emanens, ne contumax habeatur, ab-
sentiam suam relevantibus mediis purgare debeat, aliisque si-
milibus, pleniora & planiora DD. præmemoratorum comen-
taria possunt evolvi. Nos cùm breves esse decreverimus, me-
mores promissi, *Dissolventia* antedictis superaddimus.

(b) Citationi ergo, præter illos actus (5) qui eandem omni-
modò rejiciunt, arietem intorquent nævi & defectus, circa re-
quisita superius (6) commemorata, obvenientes, utputa si *VEL*
is citari curaverit, qui judicialiter experiri prohibetur, qualis
est Pupillus, furiosus, Bannitus: *VEL* ille citatus, quem per
Edictum in jus vocare aut planè non oportet, ut Consulem, Præ-
torem, cæterosque Magistratus (7) imperium & coercitionem
habentes: aut non sine permisso, Patrem videlicet Patronum (8)
& similes; Quorum tamen Privilegio *stylus modernus* penè in
totum derogavit, ita ut non modò absque venia filius Parentem
(9), sed & Vasallus Dominum suum in jus vocare valeat (10). Eo
enim ipso dum Judex Citationem contra istiusmodi Personas
decernit, simul etiam veniam concessisse intelligitur (11). Quoad
mulieres tenendum, illas legibus Saxonicas (12) nec vocare in
jus posse, nec vocari: Per se scilicet bene tamen per suos Curato-

res.

3) l. 5, ff. de usurp. & usucap.

4) §. 15. J. de Action. ubi Locam. in Not. add. D. Rebhan Hodeget. Jur. p. 677. seqq.

5) Quorum Catalogum adduxit Gilhausius d. Arbor. judic. Civil. c. 4. ram. 1. n. 49.

6) Polit. 6.

7) Vid. l. 2. l. 3. ff. de in jus voc. l. 26. §. 2. ff. ex quib. caus. major. Ubi hujusce-
modi Personarum prolixa series.

8) l. 4. §. 1, 2; 3. &c. ff. de in jus voc. in tantum, ut poena adversus contraria facientes
statuta l. pen. d. t. §. fin. J. de poen. tem. lit.

9) Magnif. Dn. Carpzov. J. F. P. 1. C. 2. d. 26.

10) Secus ac VVesenb. in π. ff. de in jus voc. n. 6. opinatur. Cui respondeat. Dn.
D. Hahn. Observat. ibid.

11) G. Schulz. in Synops. Judic. th. 28. Dn. Carpz. d. Proc. tit. 7. art. 1. §. 2. n. 37.

12) Const. D. Augusti, 15. P. 4. cui calculum addit Ord. jud. tit. 8. per tot.

res. Idem ferto judicium, si quoad cæteras Citationum partes, quicquam fuerit omissum; namque Citatio illegitima, Citationis appellationem non meretur (13). Post hæc *inanis est vocatio in jus*, quando is debitor citatur, cum quo Creditor de non petendo pactus est (14). Cum effectu quoque in jus non vocatur qui *Rescriptum moratorium à Principe impetravit*, nec non fidejussores ante reum principalem excusum. Solutione tandem, aut quavis aliâ satisfactione (15) ante diem comparitioni destinatum præstitâ, Citationem evanescere, Sole meridiano est lucidius.

Atque isthæc de insigni in Jus Vocationis puncto pro virium ac temporis indulgentiâ jamjam in medium prolata sunt; quæ licet digesta minus, condita, aut limata sint, veniam tamen facilis largietur qui mecum pensat: Omnia habere memoriam, & penitus in nullo peccare, Divinitatis esse, non mortalitatis.

NUMINI. AUTEM. AC. NOMINI. QVO. COEPI.
TRIN-UNO. GRATITUDO. SIT. IN. SE-
CULA. NUNQVAM. INTERMORI-
TURA!

(13) Flamin, de Rubeis, Conf. 38. n. 60.

(14) §. 3. J. de except.

(15) l. 22. §. 1. ff. de in jus voc. l. 2. pr. ff. si quis Cautionib.

M A N T I S S A.

Imp. JUSTINIANUS & Gentilissimi male insimulatnr, & literarum imperitie.

Jus Publicum privatijuris sectatori nullo modo negligendum.

Verba Obligationum, mit gangbarer Münz/ de bonitate moneta contractus tempore dominante, interpretanda sunt.

Lictor facinorosum fugientem insequens, jus eundem occidendi non haber.

Domi-

Domino Autori Disputationis;

R E S P O N D E N T I ,

Consalino suo

Judicis ad faciem divina *Citatio* certō
Terrigenū cunctos post sua fata manet.
Hujus, *Amice*, memor tua docta *Citatio* prodit,
Fac Te *Jova* citet sic: BONE SERVE VENI !

Perennis Amicitiae memoria
autoxediae gratul.

M. Tobias Rühnhart /
S.S. Theol. St.

ULB Halle
003 070 840


3

TA-DL

KD7

Farbkarte #13

B.I.G.

Black	
White	
Magenta	
Red	
Yellow	
Green	
Cyan	
Blue	

